

NCC ROADS A/S Områdekantor København

Hørkær 8

2730 Herlev

Tilladelse til råstofindvinding på del af matr.nr. 9a, 9h, 9k og 9l Rom Hede, Rom, 16f Rom By, Rom, 3c, 14c, 18t, 47c og 48i Dal Anneksgård, Fabjerg i Lemvig Kommune gældende i perioden 11. juli 2022 til 10 juli 2032

Dato 11-07-2022

Sagsbehandler Lasse Jeremiassen

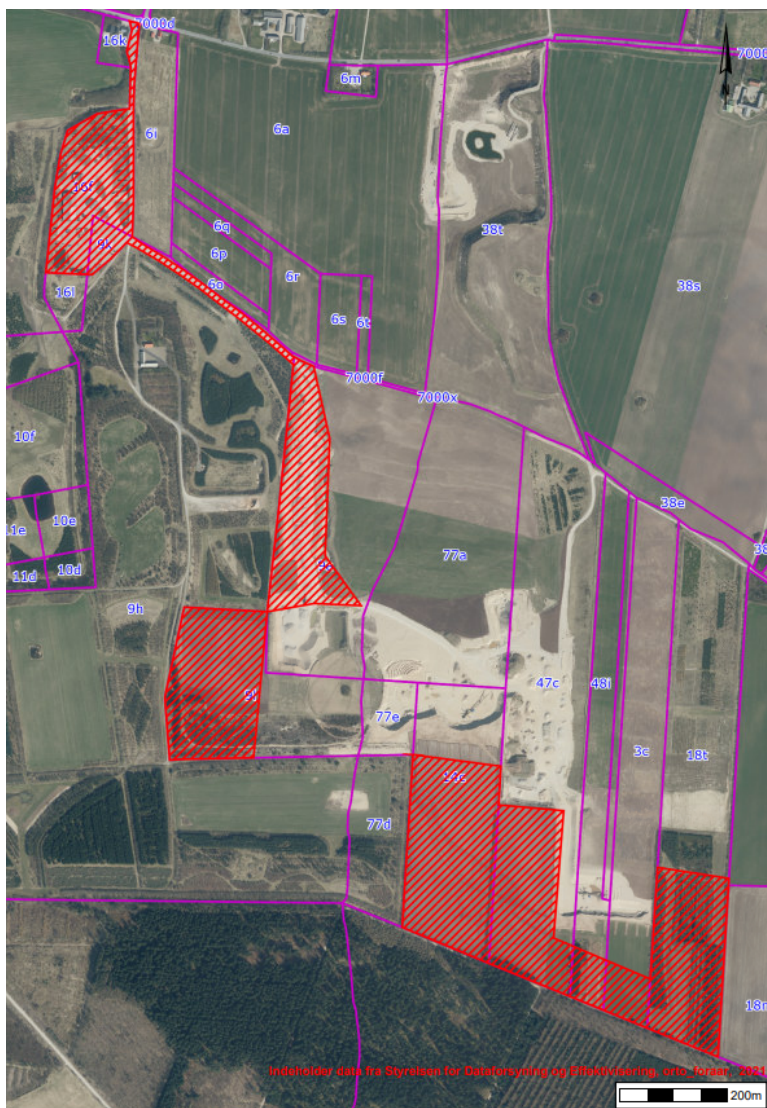
Gregersen

Raastoffer@ru.rm.dk

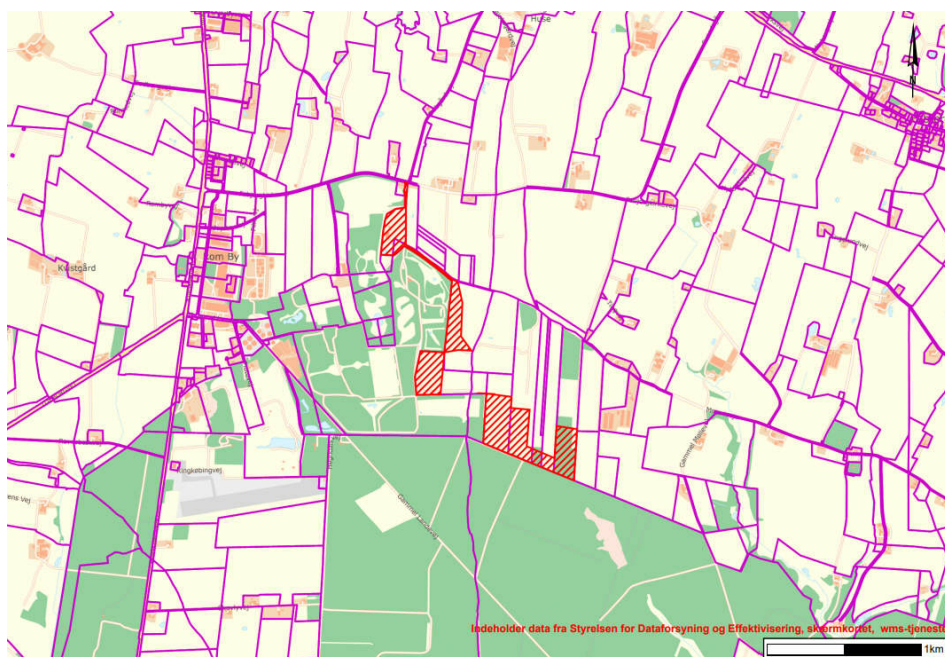
Tel. +4592432298

Sagsnr. 1-50-71-29-20

Side 1

Oversigtskort 1: Kortoversigt over det tilladte areal til råstofindvinding (rød skravering).

Oversigtskort 2: Kortoversigt over det tilladte areal til råstofindvinding i forhold til nærmeste byer (rød skravering).

Ansøger / Indvinder:	Ejer:
NCC Industry A/S, Råstoffer Hørkær 8, Herlev 2730 Herlev CVR-nr.: 26708435	NCC Industry A/S Hørkær 8, Herlev 2730 Herlev (ejer af matr. nr. 16f Rom By, Rom, 9k, 9a Rom Hede, Rom og 77a Dal Anneksgård, Fabjerg) Hartvig Bundsgaard Nielsen Musvågevej 3, Heldum 7620 Lemvig (ejer af matr. nr. 9h og 9l Rom Hede, Rom) Bent Bjørndahl Graversen Svendsgårdsvej 7 7620 Lemvig (ejer af matr. nr. 14c Dal Anneksgård, Fabjerg) Erik Bernt Jensen Overbyvej 28, Rom 7620 Lemvig (ejer af matr. nr. 47c Dal Anneksgård, Fabjerg)

	<p>Ejvin Kristiansen Hedegaard Ringkøbingvej 16 7620 Lemvig (ejer af matr. nr. 48i og 38u Dal Anneksgård, Fabjerg)</p>
--	--

	<p>Birgitta Schou Jensen Tingvej 7, Fabjerg 7620 Lemvig (ejer af matr. nr. 3c Dal Anneksgård, Fabjerg)</p>
--	--

	<p>Boet efter: Svend Aage Friis Hyldgårdvej 7, Fabjerg 7620 Lemvig (ejer af matr. nr. 18t Dal Anneksgård, Fabjerg)</p>
--	--

Indholdsfortegnelse

A. Afgørelser fra Region Midtjylland	6
A.1. Råstofloven.....	6
A.1.1. Natura 2000 og habitatbekendtgørelsen.....	6
A.1.2. Vandplanlægningen, jf. indsatsbekendtgørelsens § 8	7
A.2. Miljøvurderingsloven	7
B. Vilkår for indvindingen	8
B.1. Vilkår efter råstofloven	8
B.1.1. Før indvindingen påbegyndes	8
B.1.2. Godkendt materiel	9
B.1.3. Driftstider	9
B.1.4. Kørsel i råstofgraven	9
B.1.5. Støj	9
B.1.6. Støv	10
B.1.7. Graveafstande og begrænsninger	10
B.1.8. Bevaring af geologiske profiler	11
B.1.9. Forebyggelse af jord- og grundvandsforurening.....	11
B.1.10. Andre aktiviteter	12
B.1.11. Efterbehandling.....	12
C. Generelle bestemmelser iht. råstofloven	14
C.1. Råstofindvinding	14
C.2. Gyldighed og tilbagekaldelse	14
C.3. Tinglysning	14
C.4. Grave- og efterbehandlingsplan og sikkerhedsstillelse	15
C.4.1. Sikkerhedsstillelse.....	16
C.5. Tilsyn og besigtigelse	16
C.6. Indberetning af indvunden mængde	17
C.7. Underretning ved konkurs, overdragelse af rettighed mv.....	17
C.8. Råstofafgift	17
C.9. Ændring af vilkår	17
D. Generelle bestemmelser iht. anden lovgivning.....	19
D.1. Fortidsminder.....	19
D.2. Bygninger, mandskabsvogne m.m.	19
D.3. Dræn	19
D.4. Fredning og beskyttelse af visse dyre- og plantearter	19
D.5. Beskyttelse af søer	20
D.6. Vejadgang og færdsel på veje	20
D.7. Afstandskrav til offentlig og privat vej	20
D.8. Forsyningsledninger	21
D.9. Stationære olietanke	21
D.10. Affaldshåndtering.....	22
D.11. Tilførsel af jord til råstofgrave.....	22
E. Region Midtjyllands behandling af sagen.....	23
E.1. Planforhold.....	23

E.1.1. Råstofplan	23
E.1.2. Kommuneplan	23
E.1.3. Lokalplan	24
E.2. Miljømæssige forhold	24
E.2.1. Grundvandsforekomster, overfladevand og drikkevandsinteresser	24
E.2.2. Naturbeskyttelse, Natura 2000 og habitatbekendtgørelsen	26
E.2.3. Forsyningsledninger	28
E.2.4. Støj	28
E.2.5. Støv	30
E.2.6. Kulturarv	30
E.2.7. Landskab	31
E.2.8. Færdsel i råstofgraven	31
E.2.9. Graveafstande og periferiskråninger	31
E.2.10. Efterbehandling	32
E.2.11. Andre forhold	33
E.3. Konklusion	34
F. Grundlag for tilladelsen	35
F.1. Ansøgningens indhold	35
F.2. Høringssvar	36
G. Offentliggørelse og klagevejledning	43
G.1. Råstofafgørelsen	43
H. Orientering	45
I. Bilag	46

Tilladelse til råstofindvinding i perioden indtil 10. juli 2032

Med denne tilladelse har ansøger lov til at grave på det areal, der fremgår af forsiden, på de betingelser, som fremgår af vilkårene i afsnit B og bestemmelserne i afsnit C-D.

A. Afgørelser fra Region Midtjylland

A.1. Råstofloven¹

På baggrund af det foreliggende materiale, og med hjemmel i råstoflovens § 7, stk. 1 og § 8, giver Region Midtjylland hermed tilladelse til årlig indvinding af 400.000 m³ sand, grus og sten på de ca. 29,4 ha, der er angivet på vedlagte korttrids bilag A.

Tilladelsen gives på vilkår i medfør af råstoflovens § 10, som beskrevet under afsnit B.1.

A.1.1. Natura 2000 og habitatbekendtgørelsen²

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 6 foretages en vurdering af om det ansøgte, i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles tilladelse til det ansøgte. Der kan endvidere ikke gives tilladelse efter råstoflovens § 7, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle-, opholds- og fødesøgningsområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV (bilag IV-arter) eller arter omfattet af fuglebeskyttelsesdirektivet i deres naturlige udbredelsesområde, jf. habitatbekendtgørelsens § 10.

Region Midtjylland vurderer, at projektet ikke vil medføre direkte eller indirekte påvirkninger af Natura 2000-områder eller af levevilkårene for beskyttede dyre- og plantearter, og finder derfor, at der ikke skal foretages en nærmere konsekvensvurdering for indvindingens virkning på Natura 2000-områderne, jf. habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 2. Vurderingen er baseret på forholdene beskrevet i afsnit E.2.2.

---

¹ LBK nr. 124 af 26/01/2017 Bekendtgørelse af lov om råstoffer

² BEK nr. 1595 af 06/12/2018 Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

A.1.2. Vandplanlægningen, jf. indsatsbekendtgørelsens³ § 8

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, skal der ifølge indsatsbekendtgørelsens § 8 foretages en vurdering af, om det ansøgte kan medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster.

Regionsrådet kan kun meddele tilladelse til råstofindvinding, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af tilstanden af overfladevandområder eller grundvandsforekomsters tilstand og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne.

Region Midtjylland vurderer, at projektet ikke vil medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne. Vurderingen er baseret på forholdene beskrevet i afsnit E.2.1.

A.2. Miljøvurderingsloven⁴

Råstofindvinding på arealer over 25 ha er opført på miljøvurderingslovens bilag 1, pkt. 19 og er derfor underlagt krav om vurdering af projektets indvirkning på miljøet, jf. miljøvurderingslovens § 15, stk. 1, nr. 1.

Med henvisning til miljøvurderingslovens § 20 har ansøger udarbejdet en miljøkonsekvensrapport som beskriver projektets indvirkning på miljøet og vurderer hvilke tiltag, der kan afbøde påvirkningerne.

På baggrund af miljøkonsekvensrapporten vurderer Region Midtjylland, at der kan gives tilladelse til råstofindvinding på de vilkår, der er fastsat i nærværende tilladelse, jf. miljøvurderingslovens § 25. Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag B.

Efter miljøvurderingsbekendtgørelsens § 10 stk.1, nr.1 erstatter en tilladelse efter råstoflovens § 7 eller § 20 helt eller delvist en tilladelse efter miljøvurderingslovens § 25. Med de vilkår der stilles i nærværende tilladelse efter råstofloven, vurderer Region Midtjylland at tilladelsen fuldt ud erstatter en tilladelse efter miljøvurderingsloven.

---

³ BEK nr. 449 af 11/04/2019 Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter

⁴ LBK nr. 1976 af 27/10/2021 Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

B. Vilkår for indvindingen

I det efterfølgende defineres "indvindingsområdet" som det areal tilladelsen omfatter. Samme definition gælder for udtrykket "råstofgraven". "Graveareal" defineres som det areal inden for indvindingsområdet, hvor der må graves. Nærmere begrundelse og redegørelse for vilkår findes i afsnit E.

B.1. Vilkår efter råstofloven

1. Tilladelsen til indvinding af råstoffer og efterbehandling er gældende i perioden fra 11. juli 2022 til 10. juli 2032.
2. Der må højst indvindes 400.000 m³ råstoffer pr. år.
3. Råstofftilladelsen omfatter det areal på 29,4 ha, der fremgår af bilag A.

B.1.1. Før indvindingen påbegyndes

4. Der skal stilles garanti for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling inden tilladelsen må udnyttes (se afsnit C.4.1).
5. Der skal foreligge en grave-og efterbehandlingsplan, som er godkendt af Region Midtjylland. Gravningen og efterbehandlingen skal foregå i overensstemmelse med denne plan.
6. Gravearealet skal afsættes i marken i overensstemmelse med vilkår 24-34. Afmærkningen skal foretages af en landinspektørvirksomhed eller tilsvarende. Derefter skal der indsendes et måleblad med tilhørende koordinatfil til Region Midtjylland, hvor afmærkningspælenes placering er angivet.
7. Afmærkningen i marken skal være tydelig og må ikke fjernes eller dækkes med jord. Afmærkningen skal sikres, så den ikke bliver beskadiget. Det kan f.eks. ske med betonringe.
8. Indvinder skal senest 2 uger før muldafrømning underrette De kulturhistoriske Museer i Holstebro, med mindre andet er aftalt med museet.
9. Der skal gives meddelelse til Region Midtjylland senest 14 dage inden indvindingens påbegyndelse.
10. Personalet i råstofgraven skal være bekendt med vilkårene for tilladelsen. Et eksemplar af tilladelsen samt senest godkendte grave-og efterbehandlingsplan skal forefindes på pladsen tilgængeligt for personalet.

B.1.2. Godkendt materiel

11. Regionen har godkendt anvendelse af 1 stk. dozer, 4 stk. læssemaskine (gummiged), 2 stk. tørsorteringsanlæg, 1 stk. generator med dieselmotor og 1 stk. 340 liter dieseltank. Ændring i antal og type af maskiner og anlæg må kun ske efter godkendelse fra Region Midtjylland.

B.1.3. Driftstider

12. Indvinding og oparbejdning må kun foregå i tidsrummet:
- mandag til fredag kl. 07.00–18.00, dog ikke helligdage,
- lørdag kl. 07.00–14.00, dog ikke helligdage.

13. Udlevering og læsning af materialer, herunder kørsel inden for indvindingsområdet, må kun foregå i tidsrummet:
- mandag til fredag kl. 07.00–18.00, dog ikke helligdage,
- lørdag kl. 07.00–14.00, dog ikke helligdage.

B.1.4. Kørsel i råstofgraven

14. Uden for driftstiden skal adgangsvejen til råstofgraven være afspærret med aflåst bom eller tilsvarende.

B.1.5. Støj

15. Udsendelse af ekstern støj fra råstofgraven med tilhørende maskiner og faste og mobile anlæg skal begrænses. Støjniveauet (det energiækvivalente, korrigerede, A-vægtede lydtryksniveau, L_r) må ved beboelse i nedenstående tidsrum ikke overstige følgende værdier:

- mandag til fredag kl. 7.00–18.00: 55 dB(A)
- mandag til fredag kl. 06.00–07.00: 40 dB(A)
- lørdag kl. 07.00–14.00: 45 dB(A)

16. I forbindelse med anlægs- og efterbehandlingsperioder accepteres der i tidsrummet 7.00-17.00 på hverdage et støjniveau på 60 dB(A). Arbejdet skal dog tilrettelægges således, at støjgener minimeres mest muligt. Regionen skal orienteres herom.

17. Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre støjmålinger og støjberegninger efter anmodning fra Region Midtjylland. Støjmålinger og støjberegninger kan maksimalt kræves én gang om året, medmindre forholdene i råstofgraven er ændrede. Målemetode og beregningsmodel fastlægges af Region Midtjylland.

18. Støjende anlæg skal om fornødent støjdæmpes således, at ovennævnte grænseværdier kan overholdes.

19. Der skal etableres en støjskærm på 2 meters højde og 47,5 meters længde mod ejendommen Fabjergkirkevej 30A.

B.1.6. Støv

20. Driften må ikke give anledning til væsentlige støvgener uden for indvindingsområdet.

21. Der skal træffes foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg.

22. Råstoffer og jorddepoter skal placeres under hensyn til nærliggende beboelsesejendomme.

23. Interne køreveje og materialebunker skal vandes i tørre perioder for at dæmpe støvgener.

B.1.7. Graveafstande og begrænsninger

24. Der må ikke graves under grundvandsspejl.

25. Der må ikke inddrages areal, herunder afrømmes muld, nærmere naboskel end 5 meter, med mindre der foreligger en af regionen godkendt aftale om skelgennemgravning. Såfremt der ikke vil være behov for neddosning i forbindelse med efterbehandling, kan afstanden mindskes til 3 meter.

26. Der må ikke inddrages areal, herunder afrømmes muld, nærmere end 10 meter til fredskov.

27. Der må ikke graves med risiko for skred uden for indvindingsområdet.

28. Der må indvindes over skel, hvis der ligeledes bliver meddelt tilladelse til råstofindvinding på nabomatriklen. Indvinding over skel skal godkendes af Region Midtjylland.

29. Støjvolde og oplag af overjord skal placeres i en afstand til naboskel og vejskel på min. 3 meter.

30. Gravningen skal holdes mindst 25 meter fra grundmurede bygninger, gylletanke eller lignende bygningsanlæg. Herfra må der ikke graves stejlere end anlæg 1:2.

31. Tilstanden må ikke ændres nærmere end 5 meter fra digefod af beskyttede diger, og herfra må der ikke graves stejlere end 1:3.

32. Der må ikke graves stejlere end 1:2 fra beskyttelseszoner til beskyttede gravhøje.

33. Respektafstande og skråningshældninger i forbindelse med forsyningsledninger og elmaster skal følge anvisninger fra ledningsejer.

34. Der må ikke etableres tilløb eller afløb eller afledes spildevand og pladsvand uden særskilt tilladelse.

B.1.8. Bevaring af geologiske profiler

35. Blotlægges særligt værdifulde geologiske profiler i råstofgravens periferi, kan Region Midtjylland i forbindelse med efterbehandlingen forlange disse profiler bevaret, af undervisningsmæssige og videnskabelige grunde.

B.1.9. Forebyggelse af jord- og grundvandsforurening

36. Olie- eller kemikaliespild skal opsamles/bortgraves med det samme og håndteres som forurenede jord.

37. Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier i råstofgraven, f.eks. til at bekæmpe planter eller lignende stoffer, som kan indebære risiko for forurening af jord og grundvand.

38. Brændstoftanke med tilhørende slanger og studs samt øvrige olie- og kemikaliebeholdere skal anbringes i aflåselige, lukkede containere eller i bygninger med fast bund. Tanke og beholdere skal være forsynet med et opsamlingskar, som skal kunne rumme 100 % af beholdernes volumen. Alternativt skal der etableres godkendt afløb.

39. Der må ikke etableres underjordiske olietanke inden for gravearealet.

40. Entreprenørtanke kan benyttes inden for gravearealet, hvor der ikke er risiko for påkørsel eller forurening af grundvand ved spild. Entreprenørtanke skal senest ved arbejdstids ophør placeres på værkstedsarealet på matr. nr. 9k Rom Hede, Rom og 16f Rom By, Rom. Tankene skal være godkendt efter gældende regler.

41. Tankning af maskiner, tanke og øvrige anlæg samt reparation af materiel i råstofgraven skal foregå ved brug af spildmætter eller anden sikring mod spild på jorden.

42. Køretøjer og andre maskiner skal holdes i god stand, så der ikke forekommer oliedryp/-spild.

43. Læssemaskiner, mobile olietanke og lign. skal senest ved arbejdstids ophør parkeres ved værkstedsarealet på matr. nr. 9k Rom Hede, Rom og 16f Rom By, Rom.

B.1.10. Andre aktiviteter

44. Maskiner og andre driftsanlæg, som ikke længere finder anvendelse i råstofindvindingen inden for de følgende to år, skal bortskaffes fra indvindingsområdet.

45. Råstofgraven må ikke benyttes til lager, bearbejdning eller salgssted for andet end de i denne råstofgrav indvundne materialer. Tilførsel af råstoffer fra andre råstofgrave kan kun ske efter godkendelse fra Region Midtjylland.

B.1.11. Efterbehandling

46. Efterbehandlingen skal foregå løbende og skal være afsluttet inden tilladelsens udløb.

47. Afsluttes indvindingen inden tilladelsens udløb, skal efterbehandling være udført senest 1 år efter endt gravning, dog ikke senere end tilladelsens udløb.

48. Der skal efterbehandles til natur, skovbrug og ekstensiv jordbrug i overensstemmelse med en efterbehandlingsplan godkendt af Region Midtjylland.

49. Ved efterbehandlingen skal afstanden til naboskel være mindst 3 meter.

50. Mod nabomatriklerne skal skråninger efterbehandles med anlæg ikke stejlere end 1:2. Langs skel mod matr. nr. 18n Dal Anneksgård, Fabjerg, skal skrånningen enten have en mindre hældning eller beplantes. Øvrige skråninger skal efterbehandles med anlæg jf. den til enhver tid godkendte grave- og efterbehandlingsplan.

51. Behandlingsanlæggene og dertil knyttede installationer, herunder eventuelle støbte fundamentter eller lignende, samt gravemaskiner, redskaber, bygninger og skure skal være fjernet senest 1 år efter endt gravning, dog ikke senere end tilladelsens udløb.

52. På de efterbehandlede arealer må der fremover ikke anvendes gødning og sprøjtemidler (kvælstof og pesticider).

53. Ved efterbehandling af gravesøer skal der etableres en lavvandet zone langs søbredden med en bredde på 3-5 meter.

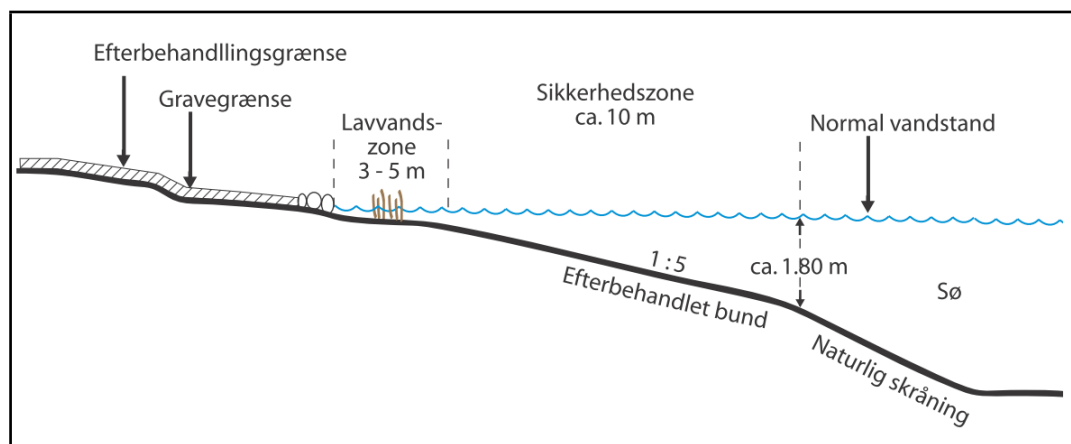
54. I forlængelse af lavvandszonen etableres en sikkerhedszone med en hældning på maksimalt 1:5 ned til 1,8 meters dybde (se nedenstående principskitse).

55. Der må ikke lægges muld eller beplantes inden for 10 meter af søen.

56. Der må ikke etableres tilløb eller afløb fra den efterbehandlede sø.

57. Ved etablering af sø, hvor der er risiko for tilstrømning af næringsstoffer eller pesticider fra omgivende dyrkede arealer eller dræn, skal der etableres banket, trug, minivådområde eller lignende, der sikrer, at der ikke sker direkte tilstrømning til søen.

58. Der må ikke efterbehandles til sø nærmere end 150 meter fra borerer til et alment vandværk og 75 meter fra drikkevandsboringer til ikke-almen vandindvinding.

Figur 1. Principskitse for efterbehandling af gravesø.

C. Generelle bestemmelser iht. råstofloven

C.1. Råstofindvinding

En tilladelse til indvinding af råstoffer kan gives for en 10-årig periode iht. råstoflovens § 9, stk. 1. I særlige tilfælde kan en tilladelse gives for en længere periode. Region Midtjylland træffer afgørelse om tilladelsens varighed på baggrund af ansøgningens indhold samt en afvejning efter råstoflovens § 3, herunder sikring af råstofressourcens udnyttelse. Da efterspørgslen på råstoffer kan variere fra år til år, og da efterspørgslen kan være svær at forudsige, giver Region Midtjylland typisk tilladelse til råstofindvinding for en 10-årig periode for at sikre, at den pågældende råstofressource udnyttes fuldt ud.

Afsluttes en råstofindvinding tidligere end tilladelsens varighed, vil indvindingsområdet blive efterbehandlet, og råstof tilladelsen vil blive afsluttet tidligere end den fastsatte udløbsdato.

Inden for det område, som tilladelsen omfatter, kan der indvindes andre råstoffer eller større mængder end angivet i tilladelsen, såfremt der sker anmeldelse til Region Midtjylland inden 4 uger efter, at den pågældende indvinding er påbegyndt, jf. råstoflovens § 9, stk. 2. Region Midtjylland kan, inden 4 uger efter at anmeldelsen er modtaget, forbyde videre indvinding, der strider mod den meddelte tilladelse eller stille særlige vilkår for indvindingen.

C.2. Gyldighed og tilbagekaldelse

Råstofindvindingen må ikke påbegyndes før klagefristen er udløbet. Hvis der indkommer en klage, får ansøgeren besked, og gravningen må ikke startes før en endelig afgørelse er truffet, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Råstof tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, med mindre andet fremgår af tilladelsens vilkår.

Råstof tilladelsen kan tilbagekaldes af Region Midtjylland i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, som beskrevet i råstoflovens § 11.

C.3. Tinglysning

Når afgørelsen er endelig, tinglyser Region Midtjylland på ejendommen en deklaration om efterbehandlingsvilkårene. Vilkår 52 vil forblive tinglyst på ejendommen efter tilladelsens udløb. De øvrige vilkår aflyses, når råstofindvindingen og efterbehandlingen er afsluttet.

Afgiften for tinglysningen er for tiden 1.750 kr. I henhold til § 10, stk. 6 i råstofloven skal tinglysningsgebyret betales af ejendommens ejer, men opkræves hos ansøger. Afgiften vil blive opkrævet, når tinglysningen er sket.

C.4. Grave- og efterbehandlingsplan og sikkerhedsstillelse

Grave- og efterbehandlingsplanen skal give et overblik over, hvorledes indvindingen tilrettelægges i indvindingsperioden samt hvordan der påtænkes at efterbehandle.

På grund af, at råstofbranchen følger samfundsudviklingen er graveplan og periode kun vejledende, da en eventuel nedgang i væksten i bygge- og anlægsbranchen kan medføre, at indvindingstakten ikke kan overholdes. Efterbehandlingsplanen er ligeledes vejledende, da områdets endelige udseende afhænger meget af, hvordan den lokale forekomst er placeret.

Den overordnede plan for gravning og efterbehandling udarbejdes af ansøger. Graveplanen skal, når det er relevant, indeholde et kort med angivelse af følgende:

- volde
- jorddepoter
- stationære anlæg
- parkeringsplads for mobile maskiner
- startsted for indvindingen
- opdeling i etaper
- skråningsanlæg
- graveafstande
- indvindingsboringer inden for 300 m fra indvindingsområdet
- slambassin
- adgangsvej
- interne veje
- bygninger, brovægt og mandskabsvogne
- støvdæmpende foranstaltninger

Efterbehandlingsplanen skal an vise hvorledes vilkårene for efterbehandling forventes efterlevet og indeholde et kort med angivelse af:

- formål
- skråningsanlæg
- udlægning af muld
- beplantning
- stier og veje
- bygninger
- søer

Indvinderen skal udarbejde en revideret grave- og efterbehandlingsplan, hvis forholdene ved indvindingen er væsentlig ændret.

C.4.1. Sikkerhedsstillelse

Der skal stilles en garanti for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling jf. råstoflovens § 10, stk. 1, nr. 2.

Sikkerhedsstillelsen skal være en ikke tidsbegrænset, nominel økonomisk sikkerhed. Sikkerhedsstillelsen frigives først, når den i efterbehandlingsplanen beskrevne efterbehandling er udført og godkendt af Region Midtjylland. Delvis frigivelse kan ske ved godkendelse af efterbehandlingen på delarealer.

Beregningen af sikkerhedsstillelsen er foretaget ud fra ansøgningens forslag til efterbehandlingsplan, hvor der planlægges efterbehandlet til natur, skovbrug og ekstensivt jordbrug. Planen viser indvinding i syv etaper fordelt på 4 områder, og beløbet er fastsat ud fra inddragelse af disse etaper og områder. Beløbet for sikkerhedsstillelsen er fastsat til 1.100.000 kr.

Sikkerhedsstillelsen kan forventes genberegnet, reduceret eller øget, såfremt forudsætningerne i grave- og efterbehandlingsplanen ændres væsentligt.

C.5. Tilsyn og besigtigelse

Region Midtjylland fører tilsyn med indvindingen og foretager besigtigelse af arealet for blandt andet at påse, at tilladelsen og vilkårene overholdes. Tilsynsmyndigheden har uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at foretage dette tilsyn, og politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette. Ved eftersyn af erhvervsvirksomheder skal den ansvarlige indvinder give myndigheden de fornødne oplysninger, vejledning og hjælp, jf. råstoflovens § 32 og 32a.

Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Midtjylland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist jf. råstoflovens § 33.

Det påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger af en ejendom eller indvindingsmateriel at berigtige et ulovligt forhold.

Region Midtjylland kan umiddelbart lade foretage, hvad der er nødvendigt på ejerens og indvinderens bekostning, hvis et påbud om at lovliggøre et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, jf. råstoflovens § 33.

Tilsynsmyndigheden kan påbyde den ansvarlige for indvindingen at foretage prøveudtagning, analyser og målinger af råstoffer, der indvindes, af stoffer der udsendes til omgivelserne og af støj og rystelser m.m. jf. råstoflovens § 32a.

C.6. Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Midtjylland om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i hver råstofgrav, samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske via den digitale løsning der henvises til af regionen. Region Midtjylland videresender indberetningen til Danmarks Statistik.

C.7. Underretning ved konkurs, overdragelse af rettighed mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer som den, der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette tilsynsmyndigheden.

Ønsker man at overdrage indvindingstilladelsen til en anden, skal dette i god tid forinden anmeldes til Region Midtjylland, vedlagt en underskrevet erklæring af den nye indvinder, der fastslår at man er bekendt med alle tilladelser, vilkår, aftaler mv. og er indforstået med at man overtager alle forpligtigelser.

Der skal desuden vedlægges underskrift fra ejendommens ejer, med dokumentation for at denne er indforstået med indvinder-skiftet. Der skal stilles sikkerhed fra den nye indvinder, og Region Midtjylland kan kræve en ny grave-/efterbehandlingsplan udarbejdet og indsendt til godkendelse.

C.8. Råstofafgift

Råstofindvinderen er forpligtet til at betale råstofafgift.

Det skal bemærkes, at erhvervsmæssig indvinding af råstoffer skal registreres ved SKAT, myndighed@skat.dk.

Region Midtjylland giver meddelelse til SKAT ved at sende en kopi af tilladelsen.

C.9. Ændring af vilkår

Region Midtjylland kan fastsætte yderligere vilkår eller foretage ændringer af allerede stillede vilkår, hvis det på et senere tidspunkt måtte vise sig nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af råstoflovens formålsbestemmelser.

Vilkår kan i øvrigt revideres for at forbedre tilladelsesindehaverens egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Eventuelle nye vilkår eller ændringer af eksisterende vilkår vil dog kun blive aktuelt, såfremt der er tale om ændrede forudsætninger i forhold til grundlaget for denne afgørelse.

D. Generelle bestemmelser iht. anden lovgivning

D.1. Fortidsminder

Hvis der under råstofindvindingen fremkommer fortidsminder, skal indvindingen i det berørte område omgående standses og anmeldelse foretages til De Kulturhistoriske Museer i Holstebro, jf. museumslovens⁵ § 29.

Bygherre/entreprenør har altid mulighed for at indhente det arkæologisk ansvarlige museums udtalelse forud for jordarbejder, jf. museumslovens § 25. Herved gives de bedste muligheder for at undgå standsning af anlægsarbejdet og udgifter til en arkæologisk undersøgelse jf. museumslovens § 27.

En udtalelse fritager ikke bygherre/entreprenør fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes.

Region Midtjylland opfordrer derfor altid til, at der foretages en arkæologisk forundersøgelse, såfremt museet anbefaler det.

D.2. Bygninger, mandskabsvogne m.m.

Hvis der ønskes opsat mandskabsvogne, administrationsbygninger, brovægt eller lignende i råstofgraven, skal der søges særskilt om tilladelse til dette. Dette gælder også for midlertidigt opsatte skurvogne, brovægte, stationære tankanlæg eller lignende. Ansøgning skal indsendes til kommunen.

D.3. Dræn

Jf. vandløbslovens⁶ bestemmelser må ingen afbryde eller ændre nogen former for vandløb eller dræn uden vandløbsmyndighedens tilladelse. Funktionen af området drænsystemer skal således opretholdes under råstofgravningen, og eventuelle ændringer i drænsystemer skal ske efter aftale med kommunen, som er vandløbsmyndighed.

D.4. Fredning og beskyttelse af visse dyre- og plantearter

Af artsfredningsbekendtgørelsens⁷ § 6 fremgår det, at:

- Kolonirugende fugles redetræer ikke må fældes i perioden 1. februar-31. juli.

---

⁵ LBK nr. 358 af 08/04/2014 Bekendtgørelse af museumsloven

⁶ LBK nr. 127 af 26/01/2017 Bekendtgørelse af lov om vandløb

⁷ BEK nr. 1466 af 06/12/2018 Bekendtgørelse om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt

- Rovfugles og uglers redetræer må ikke fældes i perioden 1. februar-31. august (se dog nedenfor).
- Ørnes, sort storks og rød glentes redetræer ikke må fældes.
- Hule træer og træer med spættehuller ikke må fældes i perioden 1. november-31. august.
- Digesvalereder ikke må ødelægges i perioden 1. april-31. august.

En række arter er desuden beskyttet jf. habitatbekendtgørelsens bilag IV. Disse bilag IV-arter er beskyttede overalt, hvor de forekommer. Dette kan betyde, at gennemførelsen af en hidtil planlagt efterbehandling ikke kan udføres uden særlige hensyn.

Følgende arter kan eksempelvis tænkes at forekomme i forbindelse med råstofgrave: spidssnudet frø, stor vandsalamander, markfirben, strandtudse og arter af flagermus.

Miljøstyrelsen er myndighed for beskyttelse af bilag IV-arter.

D.5. Beskyttelse af søer

Jf. naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke foretages ændring i tilstanden af efterbehandlede søer og vandhuller, hvis areal er over 100 m², uden dispensation fra kommunen.

D.6. Vejadgang og færdsel på veje

Nye adgange og udvidelse af eksisterende adgange til offentlige veje må jf. vejlovens⁸ § 49 ikke etableres uden vejmyndighedens tilladelse (Lemvig Kommune). Nye adgange m.m. til private fællesveje skal følge bestemmelserne i lov om private fællesveje⁹.

Indvinder har oplyst, at udkørsel vil ske til Fabjergkirkevej.

Forhold vedrørende færdsel på offentlig vej og private fællesveje (herunder støj og støv) reguleres af vejmyndigheden i samarbejde med politiet.

D.7. Afstandskrav til offentlig og privat vej

Råstofindvinding inden for graveområder, som grænser op til eller strækker sig over eksisterende og planlagte offentlige og private veje, skal respektere gældende vejbyggelinjer pålagt efter vejlovens bestemmelser. De offentlige veje indeles i statsveje med Vejdirektoratet som vejmyndighed og kommuneveje med kommunalbestyrelsen som vejmyndighed. For private veje er kommunalbestyrelsen vejmyndighed.

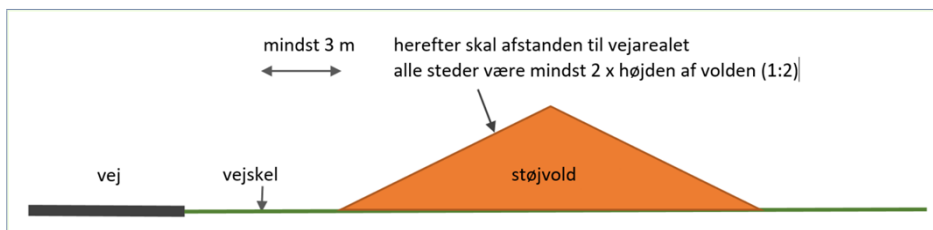
⁸ LOV nr. 1520 af 27/12/2014 Lov om offentlige veje m.v.

⁹ LBK nr. 1234 af 04/11/2015 Bekendtgørelse af lov om private fællesveje

Jf. vejlovens § 73 stk. 3 kræver det vejmyndighedens tilladelse at foretage udgravning eller påfyldning nærmere vejens areal end 3 m samt nærmere vejens areal end svarende til to gange højdeforskellen mellem udgravningen eller påfyldningen og vejens areal. Dette finder tilsvarende anvendelse ved udgravning og opfyldning på og ved private fællesveje. Se nedenstående principkitser.

Figur 2. Principkitse for udgravning nær offentlig vej og privat fællesvej uden særskilt tilladelse fra vejmyndigheden.

Figur 3. Principkitse for påfyldning nær offentlig vej og privat fællesvej uden særskilt tilladelse fra vejmyndigheden.

D.8. Forsyningsledninger

Gravearbejde nær og under forsyningsledninger skal følge gældende forskrifter og vejledninger, herunder "Bekendtgørelse om sikkerhed for udførelse af ikke-elektrisk arbejde i nærheden af elektriske anlæg"¹⁰, "Pas på gasledningerne. Tekniske forskrifter for arbejder i nærheden af gasledninger" udgivet af de danske naturgasselskaber og HOFOR, "Pas på ledningerne og livet" udgivet af Sikkerhedsstyrelsen m.fl. samt øvrige generelle anvisninger fra ledningsejere.

D.9. Stationære olietanke

Olietankbekendtgørelsens¹¹ krav og øvrige krav i olietankenes typegodkendelser til indretning, sløjfning, trykprøvning eller anden

¹⁰ BEK nr. 1112 18/08/2016 Bekendtgørelse om sikkerhed for udførelse af ikke-elektrisk arbejde i nærheden af elektriske anlæg

¹¹ BEK nr. 1257 af 27/11/2019 Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

inspektion skal til enhver tid være overholdt. Kommunen er myndighed vedr. olietankbekendtgørelsen.

D.10. Affaldshåndtering

Affald må ikke henlægges i råstofgraven, men skal jf. miljøbeskyttelseslovens¹² §§ 43, 44 og 45 håndteres i henhold til Lemvig Kommunes affaldsregulativer.

D.11. Tilførsel af jord til råstofgrave

Tilførsel af såvel forurenede som uforurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens¹³ § 52 stk. 1. Regionsrådet kan meddele dispensation fra forbuddet jf. lovens § 52 stk. 2. Foreligger der ikke en gældende dispensation til tilførsel af jord, må der således ikke tilføres jord til råstofgraven.

---

¹² LBK nr. 1218 af 25/11/2019 Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse

¹³ LBK nr. 282 af 27/03/2017 Bekendtgørelse af lov om forurenede jord

E. Region Midtjyllands behandling af sagen

E.1. Planforhold

E.1.1. Råstofplan

Det tilladte indvindingsområde er beliggende i graveområde Rom, omfattet af Råstofplan 2016 for Region Midtjylland, og er reserveret til indvinding af sand, grus og sten. Råstofindvinding kan som udgangspunkt kun finde sted inden for de udlagte råstofgraveområder. Inden for graveområderne kan det derfor forventes, at der på visse vilkår vil blive givet tilladelse til indvinding af råstoffer, når der er behov for materialerne.

Indvinding af råstoffer skal foregå på en bæredygtig måde. Når en råstofgrav er åbnet, bør forekomsten i det pågældende areal udnyttes fuldt ud, med mindre der er særlige forhold, som forhindrer dette eller taler afgørende imod det.

Der bør ske gennemgravning af skel mellem indvindingsområder, der udnyttes af forskellige firmaer eller på forskellige tidspunkter.

Hensynet til naboer, natur, grundvand og kulturhistorie – og hvad der i øvrigt fremgår af råstoflovens § 3 samt øvrig lovgivning (f.eks. Natura 2000) – skal afvejes i forbindelse med ny råstofindvinding.

Råstofplan 2016 er miljøvurderet i henhold til miljøvurderingsloven. Det er i den forbindelse konkluderet, at der i planens graveområder ikke er væsentlige interessekonflikter, som ikke kan forebygges eller afbødes ved sagsbehandling og vilkårsstillelse i forbindelse med en konkret råstofansøgning.

E.1.2. Kommuneplan

Råstofplanens arealreservationer er indarbejdet i Kommuneplan 2017-2027 for Lemvig Kommune.

I kommuneplanen er der udpeget følgende arealinteresser i indvindingsområdet:

- Skovrejsningsområder - ønsket (vestlige del af arealet)
- Skovrejsningsområder - uønsket (østlige del af arealet).
- Skovbyggelinje
- OSD (Område med særlig drikkevandsinteresse)
- NFI (nitratfølsomme indvindingsområder) på den nordligste og sydligste dele af arealet

Kommuneplanens retningslinjer for disse arealinteresser er inddraget i regionens vægtning efter råstofloven.

Udpegningerne er ikke af en sådan karakter, at de er en hindring for den ansøgte råstofindvinding eller efterbehandling, ligesom råstofindvinding ikke er i modstrid med de ovennævnte arealinteresser.

I kommuneplanen er indvindingsområdet ikke udlagt med nogen kommuneplanrammer.

E.1.3. Lokalplan

Der er ikke vedtaget lokalplan for området.

E.2. Miljømæssige forhold

E.2.1. Grundvandsforekomster, overfladevand og drikkevandsinteresser

Grundvand

Indvindingsområdet ligger inden for to regionale grundvandsforekomster og tre dybe grundvandsforekomster jf. Miljøstyrelsens basisanalyse for vandområdeplaner 2021-2027. Information omkring de fem grundvandsforekomster kan ses i skemaet nedenfor.

Forekomst ID nr	Miljømål	Kvantitativ tilstand	Kemisk tilstand	Årsag til manglende målopfyldelse
Regionale grundvandsforekomster				
DK104_dkmj_1097_ks	God kvantitativ og kemisk tilstand i 2027	God	God	Nej
DK104_dkmj_999_ks	God kvantitativ og kemisk tilstand i 2027	God	Ringe	Ja (pesticider)
Dybe grundvandsforekomster				
DK104_dkmj_820_ps	God kvantitativ og kemisk tilstand i 2027	God		Nej
DK104_dkmj_1014_ps	God kvantitativ og kemisk tilstand i 2027	God		Nej
DK104_dkmj_1027_ps	God kvantitativ og kemisk tilstand i 2027	God		Nej

Figur 4. Skema over de fem grundvandsforekomster under Rom Grusgrav.

Nuværende terræn ligger i kote +29-35 DVR90. Grundvandsspejlet findes omkring kote +14-15 DVR90. Ved en median klimamodel forventes grundvandet at kunne stige med op til 0,5 m frem til 2050.

Den planlagte gravedybde er ca. 10-12 m. Der vil således ikke blive gravet under grundvandsspejlet inden for gravearealet.

Grundvandsforekomsternes kemiske tilstand kan påvirkes ved spild eller lækage af brændstof til maskiner i råstofgraven. Sandsynligheden vurderes at være lav, da der er dagligt opsyn i råstofgraven og eventuelle spild vil kunne oprenses umiddelbart, før nedsvivning til grundvandet. Til generel sikring af jord og grundvand stilles der dog forebyggende vilkår mod forurening, herunder håndtering af olie, kemikalier og affald (vilkår 36-45 og 52).

Overfladevand

Projektet indebærer ikke råstofindvinding under grundvandsspejlet.

Det nærmeste vandløb er en beskyttet bæk ca. 750 m mod øst for indvindingsområdet. Bækken er vurderet til dårlig økologisk tilstand og ukendt kemisk tilstand, jf. Miljøstyrelsens basisanalyse for vådområdeplaner 2021-2027. På grund af topografien i området og afstanden vil vandføringen og vandkvaliteten ikke blive påvirket af råstofindvindingen.

Der er fire § 3-beskyttet søer i nærheden af indvindingsområdet samt en indenfor indvindingsområdet.

Søerne er dannet ved råstofindvinding og påvirkes i høj grad af nedbørsmængder og vurderes derfor ikke at være sårbare, da der ikke graves under grundvandsspejlet.

Søen indenfor indvindingsområdet ligger i det nordligste del af indvindingsområdet på matr. nr. 16f Rom By, Rom, og er et udgravet vandhul, som ligger i forlængelse af læssepladsen. Der vil ikke blive gravet i eller i nærheden af den beskyttede sø, og der vil dermed ikke ske nogle tilstandsændringer i søen, hvormed det vurderes at søen ikke vil blive påvirket af råstofprojektet.

Samlet vurdering vedr. vandplanlægningen

På baggrund af de udførte faglige vurderinger af konsekvenserne, vurderes det samlet, at på de vilkår, der stilles i tilladelsen, vil ingen målsatte grundvandsforekomster, vandløb eller søer blive væsentligt påvirket af råstofindvinding.

Drikkevand

Indvindingsområdet ligger i et område med særlig drikkevandsinteresse (OSD), og den nordligste samt de sydligste dele ligger indenfor nitratfølsom indsatsområde (NFI). Indvindingsområdet ligger udenfor indvindingsoplande til almene vandforsyninger og udenfor boringsnære beskyttelsesområder (BNBO), og der er ingen vandforsyningsanlæg i nærheden af indvindingsområdet.

Til sikring af den fremtidige grundvandsressource på arealet, stiller regionen vilkår om, at der ikke må anvendes gødning eller pesticider efter afsluttet råstofindvinding (vilkår 52).

Region Midtjylland vurderer ikke, at der er behov for at stille yderligere vilkår til sikring af områdets drikkevandsinteresser.

E.2.2. Naturbeskyttelse, Natura 2000 og habitatbekendtgørelsen

Natura 2000

Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Natura 2000-område nr. 224 Flynder Å og heder i Klosterhede Plantage, som omfatter Habitatområde H224 og Fuglebeskyttelsesområde F115. Afstanden til det ansøgte projekt er ca. 200 m.

Dette Natura 2000-område er jf. Natura 2000-planen specielt udpeget på grundlag af en væsentlig tilstedeværelse af naturtyperne revling-indlandsklit, våd hede, tør hede, enekrat, hængesæk og levesteder for odder.

Udpegningsgrundlag for Natura 2000-området jf. seneste Natura 2000-basisanalyse fra Miljøstyrelsen (2022-2027) ses i nedenstående tabel. Natura 2000-planer og -basisanalyser findes i øvrigt på Miljøstyrelsens hjemmeside; mst@mst.dk.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 224		
Naturtyper:	Revling-indlandsklit (2320)	Lobeliesø (3110)
	Søbred med smårter (3130)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Enekrat (5130)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Hængesæk (7140)
	Tørvelavning (7150)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Bæklampret (1096)	Odder (1355)
	Bæver (1337)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 115		
Fugle:	Fiskeørn (Y)	Stor hornugle (Y)
	Natravn (Y)	Rødrygget tomskade (Y)

Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype jf. habitatdirektivet. Ved fuglearterne er det angivet, om der er tale om ynglefugle (Y) eller trækfugle (T).

Miljøpåvirkninger som følge af råstofindvinding af sand, grus og sten er forholdsvis lokale. Øget støj, vibrationer, støv eller emissioner af kvælstofoxider vil påvirke nærområdet, men ikke Natura 2000-området og udpegningsgrundlagets arter og naturtyper, da afstanden

fra Natura 2000-området til det ansøgte areal er lidt mere end 200 m, og transportruter til og fra det ansøgte indvindingsområde går ikke gennem Natura 2000-området.

De sårbare arter på udpegningsgrundlaget i forhold til det ansøgte areal er arterne bæklampret, som er knyttet til Natura 2000-områdets vandløb, og odder, der lever i tilknytning til Natura 2000-områdets vandløb og vådområder. Nærmeste vandløb til det ansøgte areal er Flynder Å, der ligger mere end 1 km fra det ansøgte areal. Der vil ikke ske sænkninger af grundvandsstanden som følge af det ansøgte projekt, ligesom der ikke vil ske udledning af vand fra projektet. Råstofaktiviteterne vil således ikke påvirke arter, herunder bæklampret, bæver og odder, eller naturtyper, der er knyttet til vandløbssystemer og vådområder i Natura 2000-område nr. 224 eller Natura 2000-områder nedstrøms det ansøgte areal.

Det vurderes samlet, at råstofindvinding inden for det ansøgte areal kan ske uden at påvirke naturtyper eller arter på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag eller Natura 2000-områdets integritet. Det vurderes derfor ikke, at der skal foretages en nærmere konsekvensvurdering af virkninger på Natura 2000-området jf. Habitatbekendtgørelsens § 6 stk. 2.

Beskyttede og fredede arter

I miljøkonsekvensrapporten er der nærmere redegjort for forekomsten af fredede og beskyttede arter deres levesteder før, under og efter råstofindvindingen samt om indvindingsområdet indeholder yngle-, raste- eller fourageringsmuligheder for fredede eller beskyttede dyrearter.

Der er ikke registrerede forekomster af padder, vandsalamander, markfirben eller flagermus, men der er egnede levesteder og transportruter for disse arter i området, og de findes ofte i forbindelse med råstofgrave. Efterbehandling af graveområdet vil medføre yderligere arealer med næringsfattig natur, som kan fremme spredning af disse arter.

Region Midtjylland vurderer på ovennævnte grundlag, at råstofindvindingen ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-arter i området.

§ 3-beskyttet natur

Inden for indvindingsområdet ligger en sø, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Søen ligger indenfor indvindingsområdet i det nordligste del af indvindingsområdet på matr. nr. 16f Rom By, Rom, i forlængelse af læssepladsen. Søen er lige som de andre søer i området dannet ved råstofindvinding og påvirkes i høj grad af

nedbørsmængder og vurderes derfor ikke at være sårbare, da der ikke graves under grundvandsspejlet. Der vil ikke blive gravet i eller i nærheden af den beskyttede sø, og der vil dermed ikke ske nogle tilstandsændringer i søen, hvormed det vurderes at søen ikke vil blive påvirket af råstofprojektet.

Der er fire § 3-beskyttede søer i nærheden af indvindingsområdet, som alle er dannet ved tidligere råstofindvinding, og som ikke vil blive påvirket ved dette projekt.

Sydøst for indvindingsområdet ligger en beskyttede hede. Heden vil ikke blive påvirket af råstofindvindingen, og regionen har derfor ikke stillet særlige vilkår vedr. denne.

Fredsskov

Der er et større fredskovsareal, der omkredser indvindingsområdet. Selve gravearbejdet og efterbehandlingen kræver ikke dispensation i henhold til naturbeskyttelsesloven, da der ikke graves indenfor områder udlagt med fredskovspligt.

Miljøstyrelsen (som er fredskovmyndighed) har på baggrund af tidligere erfaringer anbefalet en sikkerhedsafstand på 10 meter til fredskovgrænsen til sikring af skovens rodnet. Regionen har derfor stillet vilkår om, at der ikke må graves nærmere fredskov end 10 meter (vilkår 26) og vurderer dermed, at fredskoven ikke vil blive påvirket af råstofindvindingen.

E.2.3. Forsyningsledninger

Af hensyn til sikring af eventuelle forsyningsledninger inden for råstofindvindingsområdet stilles krav om overholdelse af respektafstande m.m. i vilkår 33.

E.2.4. Støj

Jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder" kan vilkår om støj fra råstofgrave i det åbne land fastsættes med udgangspunkt i områdetype 3, som er "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder".

Miljøstyrelsen anfører dog samtidig, dels at baggrundsstøjniveauet i det åbne land normalt er lavt, og det derfor er ønskeligt, at støjniveauet fra virksomheder er så lav som muligt, dels at lavere grænseværdier bør anvendes, hvis det i den konkrete sag er muligt at overholde disse. Fastsættelse af støjgrænserne bør foretages efter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde af de tekniske og økonomiske muligheder for at reducere støjen.

Region Midtjylland vurderer, at de vejledende støjgrænser for områdetype 3 er en rimelig afvejning af hensynet til driften af

råstofgraven og hensynet til et lavt støjniveau i det åbne land. Samtidig vurderer Region Midtjylland, at der særligt knytter sig en forventning om lavere støjniveau på lørdage i det åbne land, end den der normalt vil forekomme i områdetype 3. Derfor fastsættes støjgrænsen om lørdagen i tidsrummet 07:00-14:00 til 45 dB(A), hvilket er lavere end Miljøstyrelsens vejledende støjgrænse for områdetype 3 på 55 dB(A).

Støjniveauet målt som, det energi-ækvivalente, korrigerede A-vægtede lydtryksniveau L_r , bør derfor således ved **beboelse** (ved spredt bebyggelse i det åbne land, regnes dette som 15 meters afstand af beboelsesejendomme, i boligområder som alle opholdsarealer inden for området) i nedenstående tidsrum ikke overstige:

Mandag til fredag

- 55 dB(A) i tidsrummet fra kl. 07.00 - 18.00,
- 45 dB(A) i tidsrummet fra kl. 18.00 - 22.00
- 40 dB(A) i tidsrummet fra kl. 22.00 - 07.00

Lørdag

- 45 dB(A) i tidsrummet kl. 07.00 - 14.00.
- 45 dB(A) i tidsrummet kl. 14.00 - 22.00.
- 40 dB(A) i tidsrummet kl. 22.00 - 07.00.

Søn- og helligdage

- 40 dB(A) hele døgnet.

På baggrund af ansøgningen, herunder oplysninger om anlæg der planlægges benyttet er den tilladte driftstid fastsat til hverdage 07.00-18.00 og lørdage 07.00-14.00 for alle anlæg samt for udlevering og læsning, herunder kørsel på indvindingsområde.

Hvis der opstår tvivl om støjgrænserne bliver overholdt, kan regionen kræve at virksomheden udfører støjberegninger og/eller støjmålinger. Støjberregninger skal udføres i overensstemmelse med Fælles Nordisk Beregningsmetode. Valg af målemetode/beregningsmetode er afhængig af, hvilken metode der i den aktuelle situation er bedst egnet til at dokumentere, at støjniveauet kan overholdes. Støjmålinger/støjberregninger skal udføres som angivet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984 (Ekstern støj fra virksomheder), nr. 5/1993 (Beregning af ekstern støj fra virksomheder) og nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder) og gennemføres under forhold, hvor virksomheden er i fuld drift.

Målingerne/berregningerne skal ud føres af et af Miljøstyrelsen akkrediteret firma.

Regionen stiller vilkår om, at ændring i antal og type af maskiner og anlæg kun kan ske efter godkendelse fra regionen (vilkår 11). Vilkåret er stillet for at sikre, at der ikke tilføjes flere eller andre typer maskiner i råstofgraven end det, der har ligget til grund for regionens screeningsafgørelse efter miljøvurderingsloven og vilkår efter råstofloven, herunder vurdering af støj og støv. Vilkåret giver regionen mulighed for at vurdere om tilføjelse af andre eller flere maskiner i råstofgraven kræver yderligere eller ændrede vilkår til råstoffilladelsen eller udarbejdelse af en støjrapport. Indhentning af godkendelse fra regionen består af en skriftlig meddelelse om de ønskede maskiner og antal forud for anvendelsen. Godkendelse fra regionen består af en skriftlig accept af de ønskede maskiner og antal. Hvis det er nødvendigt at foretage vilkårsændringer eller en ny afgørelse efter miljøvurderingsloven, skal regionen foretage en høring forud for godkendelsen. Hvis regionen ikke kan godkende de ønskede maskiner vil der blive givet skriftlig besked, i overensstemmelse med forvaltningslovens regler. Udskiftning af materiel 1:1 kræver ikke godkendelse fra Region Midtjylland.

Der er udarbejdet en støjrapport over trafikstøj ved ind- og udkørsel til råstofgraven. Støjrapporten har anvisninger på hvor støjvoldene skal etableres og hvilken dimensioner støjvoldene skal have. Rapporten er ses som bilag i forlængelse af dokumentet der indeholder miljøkonsekvensrapporten.

E.2.5. Støv

Indvinder skal sørge for, at driften ikke giver anledning til væsentlige støvgener, som fastsat i vilkår 20-22. Støvdæmpende foranstaltninger skal således være beskrevet i graveplanen.

For at dæmpe støvdannelse stilles desuden vilkår om vanding, se vilkår 23. Med disse vilkår forventes anlægget ikke at give anledning til væsentlige støvgener uden for indvindingsområdet.

E.2.6. Kulturarv

De Kulturhistoriske Museer i Holstebro har anbefalet, at der i god tid før evt. muld-afgrøning og råstofindvinding påbegyndes på de nye arealer, omfattes af nærværende tilladelse, rettes henvendelse til museet, så museet får mulighed for at besigtige arealerne efter, at muldlaget er fjernet. Der er stillet vilkår om anmeldelse til museet mindst 2 uger inden indvindingen påbegyndes, og Region Midtjylland opfordrer til, at museets anbefalinger følges af indvinder.

For at sikre, at det beskyttede dige langs den sydlige afgrænsning af indvindingsområdet ikke påvirkes af råstofgravningen er der stillet vilkår om en graveafstand på 5 meter til digets fod med en skråningshældning på ikke stejlere end 1:3 (vilkår 31).

E.2.7. Landskab

Råstofindvindingen udgør en permanent ændring af landskabet, som hovedsageligt kun vil bemærkes lokalt. Landskabet, hvor der skal indvindes råstoffer, er et intensivt drevet kulturlandskab med store flader af dyrkede marker med enkelte læhegn i blandt. Når råstofindvindingen er afsluttet, vil der blive udsigt over et område med større topografiske variationer. Af hensyn til sammenhængen med det omgivende landskab har regionen derfor stillet vilkår 46-51 om efterbehandling, således skrån timer m.m. indpasses i det eksisterende landskab. Af hensyn til biodiversitet efterlades skrån timer uden pålæg af muld til naturlig succession.

E.2.8. Færdsel i råstofgraven

Færdsel i råstofgraven, som er det eneste der kan reguleres igennem råstofloven, reguleres for at mindske gener fra støv og støj. Der fastlægges derfor vilkår om driftstider og om vanding og langsom kørsel.

Region Midtjylland stiller vilkår om, at adgangsvejen til råstofgraven skal være afspærret med aflåst bom eller lignende uden for driftstiden. Råstofgraven skal være afspærret for at undgå ulovlig færdsel i råstofgraven, henkastning af affald og risiko for tyveri af brændstof og materiel.

E.2.9. Graveafstande og periferiskrån timer

Graveafstande skal fastsættes i graveplanen for at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på indvindingsområdets ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre de planlagte periferiskrån timer mangler, eller er skyld i uigenkaldelig påvirkning af beskyttede emner nær råstofgraven.

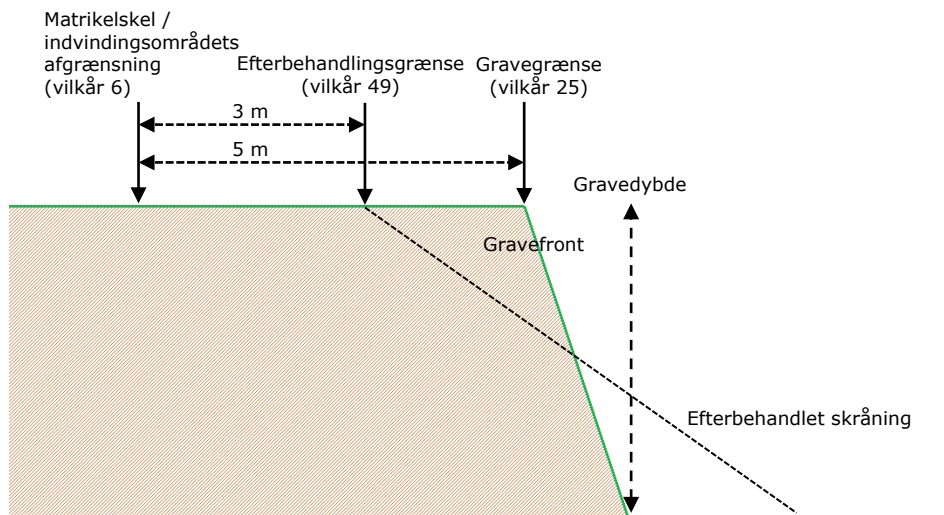
Graveafstande for nærmere angivne strækninger af råstofgravens periferiskrån timer tager udgangspunkt i de i ansøgningens angivne gravedybder og koter.

Kravet om afmærkning af gravearealet er fastsat, da indvindingsområdet ikke alle steder afgrænses af skel, som let kan identificeres i marken. Vilkåret fastsættes for at undgå, at der graves uden for det tilladte areal og eventuelt ind på nabomatrikler eller arealer, hvor der ikke foreligger en aftale med lodsejer eller lign.

Ved indvinding, hvor der planlægges efterbehandlet ved neddosning eller opbygning, er der stillet vilkår om en graveafstand på min. 5 meter ved neddosning og 3 meter ved opbygning. Regionen vurderer, at disse graveafstande mindsker risikoen for skred over skel. Dog er det indvinders ansvar, at grave forsvarligt, så afstandsvilkåret er et udtryk for mindsteafstanden.

Efterbehandlingsgrænsen på minimum 3 meter til matrikelskel er fastsat for at sikre, at der ikke sker nogen forstyrrelser af skel, heller ikke efter endt gravning.

Grave- og efterbehandlingsgrænserne ses på nedenstående principskitse.

Figur 5. Principskitse for afstandskrav ved gravning og efterbehandling ved neddosning.

Afstandskrav til naboskel for støjvolde og oplag er fastsat for at mindske risikoen for nedskridning over skel og således, at neddosning kan ske uden kørsel på nabomatrikler.

Afstandskrav til bygninger og lign. er fastsat for at der ikke sker sætningsskader.

Vilkår for graveskråninger er fastsat således at risiko for nedskridning mindskes, og således at det efterbehandlede areal indpasses i det omkringliggende landskab.

E.2.10. Efterbehandling

Der er fastsat vilkår vedrørende efterbehandling af råstofgraven, vilkår 46-58. Efterbehandlingen skal foregå løbende for at sikre, at der er overjord/overskudsmaterialer nok til at gennemføre den planlagte efterbehandling samt for at fremme, at råstofgraven så vidt muligt passer ind i det omgivende landskab.

Efterbehandling af gravesøer

Søernes fysiske form har stor betydning for forekomsten af undervandsplanter, og især er formen på bredzonen og hældningen af søskråningerne af stor betydning for etableringen af en artsrig og

veludviklet undervandsvegetation. Vilkår om lavvandszone og sikkerhedszone stilles for at fremme biodiversiteten i gravesøerne. Herudover anbefales følgende tiltag, som vil være til gavn for undervandsplanterne, men også for dyrelivet i søerne, herunder smådyr, fisk, padder og vandfugle:

- Søbredden laves slynget og med små vige, hvor der kan etableres lavvandede arealer, hvilket giver søen et mere naturligt udseende og gode vækstmuligheder for undervandsplanterne.
- I bredzonen bør søbunden og bredkanten ikke etableres som en tæt stenbund, idet vandplanterne har svært ved at få rodfæste og plads til at vokse mellem stenene.
- I lavvandede søer kan det overvejes at etablere bund- og bredzoneflader med forskellig vanddybder, hvilket vil give mulighed for indvandring af mange forskellige typer af undervandsarter.

Vandet i gravesøerne består af grundvand, som naturligt er næringsfattigt og klart, og for at beskytte dette samt grundvandsressourcen på lang sigt, er det nødvendigt at begrænse tilførslen af næringsstoffer fra omgivelserne mest muligt. Vilkår 3-5 stilles for at undgå tilførsel af næringsstof til gravesøer. Herudover anbefales følgende tiltag for at sikre en god vandkvalitet i søerne:

- Der plantes ingen buske og træer langs søbredden og søens nærmeste omgivelser, da en stor del af løvet ender i søerne, og i forbindelse med nedbrydningen af bladene frigives næringsstoffer til vandet.
- Ingen udsætning af fisk og fodring af disse, da bl.a. karper ved deres fødesøgning og oprodning af bunden bevirker frigivelse af næringsstoffer til vandet. Desuden medfører fodring tilførsel af næringsstoffer.

Der bør ikke udsættes og ske fodring af gråænder i søerne, da det næringsfattige vand i de lavvandede søer ikke tåler tilførsel af selv små mængder næringsstoffer, som stammer fra udlagt foderkorn.

E.2.11. Andre forhold

Der er foretaget en bred konfliktsøgning af forhold ved og i nærheden af indvindingsområdet. Oplysninger fra ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten inklusiv grave- og efterbehandlingsplaner er desuden indgået i sagsbehandlingen sammen med de indkomne høringsvar.

Der er udover de ovennævnte ikke konstateret yderligere forhold, der giver anledning til særlige bemærkninger eller tillægges afgørende vægt i afvejningen efter råstofloven.

E.3. Konklusion

Det fremgår af råstoflovens § 3, at der ved lovens anvendelse på den ene side skal lægges vægt på råstofressourcernes omfang og kvalitet og en sikring af råstofressourcernes udnyttelse samt tages erhvervsmæssige hensyn. På den anden side skal der lægges vægt på miljøbeskyttelse og vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, herunder bevarelsen af landskabelige værdier og videnskabelige interesser, rekreative interesser, en hensigtsmæssig byudvikling, infrastruktur anlæg, herunder energiproducerende anlæg, jord- og skovbrugsmæssige interesser, sandflugtsbekæmpelse og risiko for oversvømmelse m.v.

Region Midtjylland finder på baggrund af en konkret afvejning af hensyn og interesser efter råstoflovens § 3, at ansøgningen om råstofindvindingstilladelse skal imødekommes med tilladelse til råstofindvinding inden for tilladelsens indvindingsområde på bilag A, på de fastsatte vilkår, som følger af denne tilladelse. Ved denne samlede afvejning af interesser og hensyn, har regionen lagt særlig vægt på, at der inden for det ansøgte indvindingsområde er en betydelig forekomst af råstoffer af en god kvalitet, som også danner grundlaget for, at arealet i den gældende råstofplan er udlagt som graveområde.

Regionen vurderer, at de fastsatte vilkår i denne meddelte tilladelse i et nødvendigt omfang vil begrænse generne fra råstofindvindingen for omboende.

F. Grundlag for tilladelsen

F.1. Ansøgningens indhold

- Ansøgningsskema modtaget af Region Midtjylland den 15. september 2020 samt eftersendte oplysninger af 9. november 2020 og 12. november 2020. Miljøkonsekvensrapporten af 10. januar 2022.
- Endelige afgrænsningsnotat udarbejdet af Region Midtjylland af 2. marts 2021.
- Ansøgningen angår ejendommen matr.nr. 9a, 9h, 9k og 9l Rom Hede, Rom, 16f Rom By, Rom, 3c, 14c, 18t, 47c og 48i Dal Anneksgård, Fabjerg, Lemvig Kommune.

Det miljøvurderede område   Råstoffilladelse gældende

- Det ansøgte indvindingsområde udgør ca. 29,4 ha af ejendommen og er vist ovenfor med rød omrids. Den gældende tilladelse af 8. juni 2018 ses med blå omrids.
- Der søges om tilladelse til en forventet årlig produktion af 400.000 m³ sand grus og sten.
- Der søges om tilladelse til gravningen i perioden fra 2022 indtil 2032.
- Den samlede råstoffindvinding forventes afsluttet i ca. kote 19-24, ca. 10-12 meter under terræn, ca. 4-9 meter over grundvandsspejlet.
- Følgende typer maskiner og anlæg planlægges benyttet i forbindelse med indvindingen:
  - a. 1 stk. dozer, dieseldrevet

- b. 4 stk. læssemaskine (gummiged), dieseldrevet
- c. 2 stk. tørsorterer (powerscreen), eldrevet
- d. 1 stk. generator med dieselmotor
- e. 1 stk. 340 liter dieseltank placeret i 20 fods støj-dæmpet container
- Det forventede forbrug af drivmidler er angivet til 100.000 l dieselolie og 200 l hydraulikolie pr. år.
- Ønskede tilladte driftstidspunkter er angivet til 7.00-18.00 mandag-fredag og lørdage 7.00-14.00 for gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg, samt 7.00-18.00 mandag-fredag og lørdage 7.00-14.00 for udlevering og læsning, herunder kørsel inden for virksomhedens område.
- Der planlægges støj-dæmpende foranstaltninger i form af støjskærm langs med ind- og udkørsel til råstofgraven ved naboejendommen Fabjergkirkevej 30A.
- Der planlægges støvdæmpende foranstaltninger i form af vanding og fejning af asfalteret adgangsvej efter behov.
- Affald sorteres i olieprodukter og brændbart affald. Den forventede årlige mængde af olieprodukter og brændbart affald. Den forventede årlige mængde af olieprodukter er ca. 200 l og af brændbart affald ca. 1.500 kg. Affaldet opbevares kortvarigt i maskinhallen, hvorefter olieaffaldet medtages af servicefirma ved servicering af maskinerne, mens det brændbare affald håndteres jf. Lemvig Kommunes affaldsdirektiv. Maskinhallen med parkeringspladsen og vaskehal er befæstet med beton.
- Det oplyses, at der er 3 vandindvindingsboringer inden for nær det ansøgte areal. Vandindvindingsboringen DGU nr. 53.375, der tilhører NCC Industry A/S, vil blive sløjft efter bekendtgørelsens forskrifter, inden råstofindvindingen når boringen. Der indvindes ikke på arealerne nær boringerne DGU nr. 53.374 og 53.509.
- Tingbogsattest af 6. november 2020.
- Råstofmaterialernes tilstedeværelse og kvalitet er dokumenteret i form af igangværende indvinding.
- Det angives, at kørslen til indvindingsområdet sker ad Fabjergkirkevej med overkørsel til Ringkøbingvej.
- Arealerne planlægges efterbehandlet til natur, skovbrug, og ekstensiv jordbrug.
- Ansøgning om screeningsafgørelse efter miljøvurderingsloven af 9. november 2020.
- Forslag til grave- og efterbehandlingsplan af 28. februar 2022
- Miljøkonsekvensrapport, inkl. bilag, af 28. februar 2022

F.2. Høringssvar

Ansøgningsmaterialet har været i høring hos berørte myndigheder i perioden 14. januar 2021 til 11. februar 2021 og hos offentligheden, herunder foreninger og naboer, i perioden 14. januar 2021 til 28. januar 2021. Bemærkningerne fra høringen er indgået i regionens videre arbejde med udarbejdelse af udkast til afgørelse.

Bemærkninger indkommet ved høringen over ansøgningsmaterialet vil kort blive gengivet nedenfor sammen med regionens bemærkninger.

Lemvig Kommune

Lemvig Kommune har den 9. februar 2021 indsendt en udtalelse vedr. ansøgningen:

Hvis Regionen med den øgede tilladelse vurderer, at der vil komme øget trafik, så bør påvirkningen med trafikstøj ved beboelsesejendommene ved udkørslen til Fabjergkirkevej indgå i miljøvurderingen.

Regionen har taget Lemvig Kommunes udtalelse til efterretning og har indarbejdet i afgrænsningsnotatet, at der skal laves støjmålinger ved beboelsesejendommene ved udkørslen til Fabjergkirkevej.

DN-Lemvig

DN-Lemvig har den 3. februar 2021 indsendt en udtalelse vedr. ansøgningen:

Adgangsforholdene i området er i årenes løb blevet ringe både i retningen øst - vest og i retningen nord-syd.

A. Bloksgårdvej kan ikke længere benyttes som adgang til skovdistriktet når man kommer fra Lemvig. Vejen er simpelthen annulleret syd for Fabjerg Kirkevej. Indtil for kort tid siden gik den i det mindste frem til Mejerivej, hvor man kunne komme mod øst.

B. Mejerivej er forsvundet i den vestlige ende vest for Bloksgårdvej, hvorfor cyklister og gående er henvist til den stærkt trafikerede Fabjerg Kirkevej.

DN har ingen indvendinger mod grusgravningen og dens følger ellers, men da der ikke er mangel på plads til veje/stiforløb i området ville det være ønskeligt om der ved reablering kan oprettes erstatningsforbindelser for ovennævnte tab. DN har en drøm om at kunne etablere en naturforbindelse tværs over grusgravningsområdet Lemvig Sødal og ned til Statsskovdistriktet, men da det er privatejet område, er det op til lodsejerne at indtænke sådanne visioner. En begyndelse kunne være at reablere Bloksgårdvej og Mejerivej.

Regionen bemærker, at de områder som der henvises til, er for flere år siden blevet godkendt af Regionen som efterbehandlet, og er ikke en del af det ny ansøgte projekt om råstofindvinding i området, og vejene kan dermed ikke reableres i forbindelse med den nye ansøgning om råstofindvinding. Der henvises derfor til kommunen, som er vejmyndigheden på de omtalte veje i høringssvaret.

Efterfølgende har udkastet til afgørelse og tilladelse til råstofindvinding været sendt i høring i perioden 24. marts 2022 til 19. maj 2022.

Ud over ansøger er der indkaldt bemærkninger fra følgende myndigheder, forsyninger, foreninger og parter:

Myndigheder:

- Lemvig Kommune – lemvig.kommune@lemvig.dk
- Miljøstyrelsen - mst@mst.dk
-
- De kulturhistoriske Museer i Holstebro – info@kulmus.dk

Forsyninger:

- Lemvig Vand A/S – post@lvs-as.dk

Side 38

Foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- DN lokalafdelingen, lemvig@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dk
- DOF lokalafdelingen, lemvig@dof.dk
- Friluftsrådet Limfjord Syd, limfjordsyd@friluftsradet.dk

Lodsejere af følgende matrikler:

- Matr. nr. 6i Rom Hede, Rom
- Matr. nr. 16k Rom By, Rom
- Matr. nr. 9h og 9l Rom Hede, Rom
- Matr. nr. 14c Dal Anneksgård, Fabjerg
- Matr. nr. 47c Dal Anneksgård, Fabjerg
- Matr. nr. 48i Dal Anneksgård, Fabjerg
- Matr. nr. 3c Dal Anneksgård, Fabjerg
- Matr. nr. 18t Dal Anneksgård, Fabjerg
- Matr. nr. 18n Dal Anneksgård, Fabjerg
- Naturstyrelsen – nst@nst.dk – ejer af matr. nr. 1f Dal Anneksgård, Fabjerg

Bemærkninger indkommet ved høringen over udkastet til afgørelse om tilladelse til råstofindvinding vil kort blive gengivet nedenfor sammen med regionens bemærkninger.

Lemvig Kommune

Lemvig Kommune har den 16. maj 2022 indsendt en udtalelse vedr. udkast til tilladelse:

Region Midtjylland har sendt " Udkast til råstoftilladelse af 24. marts 2022" og "Miljøkonsekvensrapport Rom Grusgrav" med tilhørende bilag i høring den 24. marts 2022.

Høringsmaterialet er behandlet af Teknik og Miljøudvalget den 9. maj 2022.

Lemvig Kommune har følgende kommentarer til tilladelsen:

Naturbeskyttelse, Bilag IV arter mm.

Vedr. D.4. Der er ikke knyttet vilkår til beskyttelsen af bilag IV arter, men blot angivet at "Miljøstyrelsen er myndighed for beskyttelse af bilag IV-arter." Under fortidsminder står der f.eks., hvordan ansøger skal forholde sig, hvis der fremkommer fortidsminder under gravning. På samme måde vil det være hensigtsmæssigt med en vejledning om, hvordan ansøger skal forholde sig, hvis der f.eks. konstateres markfirben eller andre beskyttede arter under gravningen.

Vedr. D.6. Tilføjelsen "og uden afløb" skal fjernes da beskyttelsen ikke afhænger af, om der er afløb.

Vedr. E.2.2. I udkast til råstoftilladelse står der på side 26-27 at støj, vibrationer, støv eller emissioner af kvælstofoxider vil påvirke nærområdet, men ikke Natura 2000-området og udpegningsgrundlagets arter og naturtyper, da afstanden er lidt mere end 200 meter. I afgrænsningsnotatet til rapporten som kommunen fik i høring i januar, vurderes det, at der ikke skal foretages en nærmere konsekvensvurdering af virkninger på Natura 2000-området jf. Habitatbekendtgørelsens § 6 stk. 2, fordi afstanden er mere end 300 meter. Da forudsætningerne fra afgrænsningsrapporten ikke er fulgt, bør der i miljøkonsekvens rapporten beskrives hvilke konsekvenser den mindre afstand har, samt begrundelsen for det konkrete afstandskrav.

Vedr. E.2.10. I udkast til råstoftilladelse står der på side 33:

"Der bør ikke udsættes og ske fodring af gråænder i søerne, da det næringsfattige vand i de lavvandede søer ikke tåler tilførsel af selv små mængder næringsstoffer, som stammer fra udlagt foderkorn. "Vilkåret bør ændres til, at der ikke må ske udsætning og fodring af ænder.

Vedr. efterbehandlingsplanen:

Det er i miljøkonsekvensrapporten angivet, at der skovrejses i det gravede område omkring gravhøjen. Der er dispensation til at grave indtil 60 meter fra højens fod. Såfremt efterbehandlingsplanen ønskes gennemført som angivet i miljøkonsekvensrapporten, så skal der søges om og opnås dispensation til at plante træer inden for det gravede område af fortidsmindebeskyttelsen. Alternativt kan arealet mellem 60 og 100 meter fra gravhøjen f.eks. udlægges som natur på næringsfattig grund.

Vej

Vedr. D.6 02: Jf. vejlovens §49 skal vejmyndigheden give tilladelse til nye adgange og udvidelse af eksisterende adgange. En øget lastbiltrafik til og fra grusgraven betragtes som en udvidelse af den eksisterende adgang. På den baggrund stiller vejmyndigheden krav om rabatarmering på 1 x 5 meter på den nordlige side af Fabjerg Kirkevej, ved udkørslen fra grusgraven. Alle omkostninger til etablering af rabatarmeringen afholdes af ansøger. Materialevalg og dimensioneringskrav skal godkendes af Lemvig Kommunes vejmyndighed inden etableringen.

Slåfejl mm.

I tilladelsen gives der tilladelse på mat. 18t Dal Anneksgård, Fabjerg. Denne matrikel er dog ikke markeret på hovedparten af kortene i materialet.

Mat. 18t Dal Anneksgård, Fabjerg optræder 2 gange i hørings/kopilisten, til gengæld mangler 18n.

Der ser ud til at være fejl i opsætningen af teksten i D.5. og D.6.:

Afsnit D.5. er bare en overskrift – mangler der ikke tekst? – eller er teksten det der står om søer under D.6.

I afsnit D.6. er der en sammenblanding af forhold vedr. naturbeskyttelseslovens §3 og vejadgang – skal "D.6." flyttes ned til Vejadgang og Færdsel på veje?:

"D.6. Jf. naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke foretages ændring i tilstanden af efterbehandlede søer og vandhuller, hvis areal er over 100 m² og uden afløb, uden dispensation fra kommunen. Vejadgang og færdsel på veje.

Nye adgange og udvidelse af eksisterende adgange ....."

Lemvig Kommune har følgende kommentarer til miljøkonsekvensrapporten:

Figur 8.1 Billedet er fra juni 2021 ifølge Street view, hvilket bør medtages i kildehenvisningen i stedet for/eller sammen med datoen for hvornår billedet er hentet.

Regionen har taget kommunens bemærkninger til efterretning og har rettet i forhold til slåfejl og tilføjelser fra Lemvig kommune. Oplysninger omkring vejforhold og efterbehandlingsplanen er videregivet til råstofvindvinder (NCC). Regionens vurdering i forhold til Natura 2000 er indskrevet i kapitel E.2.2, hvor der er blevet vurderet i forhold til en afstand 200 meter til Natura 2000 området. Regionens vurdering er, at råstofvindvinding inden for det ansøgte areal kan ske

uden at påvirke naturtyper eller arter på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag eller Natura 2000-områdets integritet. Det vurderes derfor ikke, at der skal foretages en nærmere konsekvensvurdering af virkninger på Natura 2000-området jf. Habitatbekendtgørelsens § 6 stk. 2.

DN-Lemvig og DOF-Lemvig

DN-Lemvig og DOF-Lemvig har den 19. maj 2022 indsendt en udtalelse vedr. udkast til tilladelse:

Danmarks Naturfredningsforening har modtaget ovennævnte miljøkonsekvensrapport og udkast til tilladelse til råstofindvinding.

Indledningsvis konstateres, at det ansøgte indvindingsområde ligger i umiddelbar forbindelse med eksisterende råstofområde. I takt med, at det eksisterende område er udnyttet, er tidligere adgangsveje/stiforløb forsvundet, og som tidligere fremført, er det ønsket, at der ved den løbende reetablering af området etableres nye stiforløb og rekreative muligheder. Tilsvarende gælder, at DN "har en drøm" om, at der på sigt kan etableres en naturforbindelse mellem Statsskovdistriktet (Klosterheden) og Lemvig Sødal gennem gravningsområderne og den løbende efterbehandling. DN Lemvig indgår altid gerne i dialog med lodsejerne om fremtidsmulighederne for dette.

DN finder, at biodiversitet og variation i næringsfattige naturtyper i videst muligt omfang bør tilgodeses areal-/tidsmæssigt i den løbende efterbehandling (Afsnit B.1.11) af graveområderne; herunder, at nogle områder friholdes for muldrag, samt at områder med skovbrug/ekstensivt jordbrug ikke dominerer.

DN vil også lige pege på at afsnittet "Bevaring af geologiske profiler" – tages alvorligt. Noget sådant er indtil nu ikke sket i de tidligere udgravningsområder. Dvs. der bør simpelthen sikres et eller flere profiler, der for eftertiden fortæller historien om Lemvig tunneldals store mængder smeltevandsaflejringer. Der bør etableres et infosted herfor i samarbejde med UNESCO Global Geopark Vestjylland.

Afsnittene B.1.11 bl.a. afsnit 52 og 53 er efter vores mening vigtige. Der mangler efter vores opfattelse en indsats for at skabe sydvendte profiler, der bevisligt kan skabe unikke levesteder for insekter såvel som fugle m.fl. Vedr. afsnit 52 ang. minus gødning og kemi på dyrkede arealer. Hvem er tilsynsmyndighed herfor ?

Vedr. afsnit D4. Digesvalerreder må ikke ødelægges i perioden 1/4 - 31/8. Hvem er tilsynsmyndighed herfor ? Vi gør i øvrigt opmærksom på, at der tages hensyn til lille præstekrave, biæder og stor hornugle.

E.2.7 Landskab. Der lægges fra vores side stor vægt på dette afsnit og håber der bliver mulighed for et nærmere samarbejde ? Jo tidligere jo bedre.

E.2.10 Efterbehandling. Der lægges fra vores side stor vægt på dette afsnit og håber ligeledes her, at der bliver mulighed for et nærmere samarbejde ?

Der mangler efter vores mening et krav om at planter/træer, der indgår i efterbehandlingen alle skal være af hjemmehørende arter. Vi rådgiver gerne med forslag til artssammensætninger.

Regionen bemærker at oplysninger i høringssvaret er videregivet til råstofindvinder (NCC), således at der kan etableres dialog i forbindelse med ønsker til efterbehandlingen af området. Det er Regionens, der er tilsynsmyndighed i forbindelse med forbud mod gødning og pesticider efter endt indvinding, og det er Miljøstyrelsen, der er tilsynsmyndighed i forbindelse med at digesvalere ikke må blive ødelagt i perioden 1/4-31/8.

G. Offentliggørelse og klagevejledning

Offentliggørelse

Tilladelsen til råstofindvinding vil blive offentliggjort mandag den 11. juli 2022 på Region Midtjyllands hjemmeside www.raastoffer.rm.dk.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagen skal indgives inden mandag den 8. august 2022.

Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Region Midtjylland via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Region Midtjylland. Hvis Region Midtjylland fastholder afgørelsen, sender Region Midtjylland klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. Se betingelserne for at blive fritaget her.

Klagefrist

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

G.1. Råstofafgørelsen¹⁴

Afgørelsen kan, jf. råstoflovens § 13, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet (se klagevejledningen ovenfor). Klagen stiles til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, men indsendes til Region Midtjylland via klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

---

¹⁴ LBK nr. 124 af 26/01/2017 Bekendtgørelse af lov om råstoffer

Region Midtjyllands **vurderinger i henhold til habitat-bekendtgørelsen¹⁵ og i henhold til indsatsbekendtgørelsen¹⁶** kan ligeledes påklages efter klage reglerne i råstofloven.

Region Midtjyllands **afgørelser efter miljøvurderingsloven¹⁷** kan ligeledes påklages efter klage reglerne i råstofloven jf. miljøvurderingslovens § 49 stk. 4.

Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Region Midtjylland via klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet med de bemærkninger klagen giver anledning til, jf. råstoflovens regler om klageadgang.

Rettidig klage har jf. råstoflovens § 16 stk. 8 opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen

---

¹⁵ BEK nr. 1595 af 06/12/2018 Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

¹⁶ BEK nr. 449 af 11/04/2019 Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

¹⁷ LBK nr. 1976 af 27/10/2021 Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

H. Orientering

Kopi af afgørelsen samt bilag er i dag sendt til:

- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- De Kulturhistoriske Museer i Holstebro, info@kulmus.dk
- Naturstyrelsen, nst@nst.dk
- SKAT, Kontrolafdelingen, myndighed@skat.dk
- Lemvig Kommune, lemvig.kommune@lemvig.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- DN lokalafdelingen, lemvig@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dk
- DOF lokalafdelingen, lemvig@dof.dk
- Friluftsrådet i Limfjord Syd, limfjordsyd@friluftsradet.dk
- Lemvig Vand A/S, post@lvs-as.dk
- Matr. nr. 6i Rom Hede, Rom
- Matr. nr. 18t Dal Anneksgård, Fabjerg
- Matr. nr. 16k Rom By, Rom
- Matr. nr. 9h og 9l Rom Hede, Rom
- Matr. nr. 14c Dal Anneksgård, Fabjerg
- Matr. nr. 47c Dal Anneksgård, Fabjerg
- Matr. nr. 48i Dal Anneksgård, Fabjerg
- Matr. nr. 3c Dal Anneksgård, Fabjerg
- Matr. nr. 18n Dal Anneksgård, Fabjerg

I. Bilag

- A. Kortrids over det tilladte indvindingsområde
- B. Miljøkonsekvensrapport af 28. februar 2022 fra NCC Industry A/S